

Obsah

Předmluva	V
Kapitola I. Úvod	1
Kapitola II. Základní pojmy	3
1. Závazkový vztah a závazková povinnost	3
2. Pojmy vznik, změna a zánik závazku – základní otázky	5
3. Změna a zánik závazků	8
3.1 Vymezení pojmu změna a zániku závazků	8
3.2 Právní následky změny a zániku závazku	9
3.2.1 Trvalost právních účinků	9
3.2.2 Obsah závazku	11
3.2.3 Příslušenství pohledávky	11
3.2.4 Zajištění závazku	12
3.2.5 Vedlejší ujednání týkající se závazku	12
3.2.6 Promlčení pohledávky	13
3.3 Rozlišování dohod působících změnu a zánik závazků	14
3.3.1 Vymezení problematiky	14
3.3.2 Rozhodovací činnost Nejvyššího soudu	15
3.3.3 Rozlišování dohod působících změnu a zánik závazků podle V. Knappa	17
3.3.4 Interpretace jako základ rozlišování dohod působících změnu a zánik závazků	18
3.3.5 Rozlišování dohody o změně závazku a dohody o zániku závazku	20
3.3.6 Zhodnocení rozhodovací činnosti Nejvyššího soudu	24
Kapitola III. Kumulativní novace, privativní novace, soluční smlouva	26
1. Kumulativní a privativní novace	26
1.1 Novace z pohledu současné civilní teorie	26
1.2 Historický vývoj pojmu novace	28
1.2.1 Novace v římském právu	28
1.2.2 Novace podle obecného zákoníku občanského č. 946/1811 ř. z.	29
1.2.3 Novace podle občanského zákoníku č. 141/1950 Sb.	30
1.2.4 Novace podle občanského zákoníku č. 40/1964 Sb.	31
1.2.5 Historický vývoj – závěry	32
1.3 Kumulativní novace a dohoda podle § 516 ObčZ	32
1.4 Privativní novace a dohoda o zániku závazku podle § 570 ObčZ	37

2. Soluční smlouva	37
2.1 Pojem soluční smlouvy v době předválečné	37
2.2 Pojem soluční smlouvy v době poválečné	38
2.3 Pojem soluční smlouvy v současné právní vědě	40
2.4 Pojem soluční smlouvy – závěry	41
Kapitola IV. Dohody působící změnu či zánik závazků	44
1. Základní typologie	44
2. Dohoda, která mění obsah závazku	45
2.1 Pojem a platná právní úprava	45
2.2 Předpoklady dohody o změně závazku	45
2.3 Předmět a právní následky dohody o změně závazku	46
2.4 Zajištění závazku	46
2.5 Dohoda o změně závazku a pojem kumulativní novace	47
2.6 Význam ustanovení § 516 odst. 2 ObčZ	47
2.7 Dohoda o změně splatnosti peněžního závazku a povinnost platit úroky z prodlení	49
2.8 Dohoda o změně závazku a datio in solutum	50
3. Dohoda, která zakládá nový závazek	51
3.1 Pojem, předpoklady a právní následky	53
3.2 Aplikace ustanovení § 516 odst. 2 ObčZ	55
4. Dohody, které pouze ruší závazky	55
4.1 Vymezení dohod, které pouze ruší závazky	55
4.2 Dohoda o zrušení závazku	56
4.2.1 Platná právní úprava	56
4.2.2 Předmět a předpoklady dohody o zrušení závazku	56
4.2.3 Právní následky dohody o zrušení závazku	57
4.3 Dohoda o vzdání se práva nebo prominutí dluhu	59
4.3.1 Platná právní úprava	59
4.3.2 Předmět, předpoklady a právní následky dohody o prominutí dluhu	60
4.3.3 Vztah dohody o zrušení závazku a dohody o prominutí dluhu (vzdání se práva)	61
4.3.4 Vzdání se práv, která mohou v budoucnosti teprve vzniknout	63
4.4. Dohoda o započtení	72
4.4.1 Platná právní úprava	72
4.4.2 Předpoklady a předmět dohody o započtení	72
4.4.3 Právní následky dohody o započtení	74
4.4.4 Srovnání dohody o započtení a dohod o zrušení závazku	76
5. Dohody, které ruší závazek tím, že zakládají závazek jiný	77
5.1 Vymezení dohod, které ruší závazek tím, že zakládají závazek jiný	77
5.2 Privativní novace	77
5.2.1 Platná právní úprava	77
5.2.2 Pojem privativní novace	78
5.2.3 Předpoklady privativní novace	79

5.2.4	Nutné rozdíly mezi původním a novým závazkem	80
5.2.5	Právní následky privativní novace	82
5.2.6	Zajištění závazku	84
5.2.7	Dohody působící samostatně založení závazku nového a zánik závazku původního	85
5.2.8	Význam privativní novace	88
5.3	Dohoda o narovnání	89
5.3.1	Platná právní úprava	89
5.3.2	Pojem narovnání	89
5.3.3	Předpoklady narovnání	90
5.3.4	Omyl u narovnání	91
5.3.5	Existence sporného či pochybného práva jako předpoklad narovnání.	92
5.3.6	Právní povaha narovnání	93
5.3.7	Právní následky narovnání.	95
5.3.8	Zajištění závazku	96
5.3.9	Rozsah narovnání.	97
5.3.10	Narovnání a soudní smír	98
Kapitola V. Forma dohod, které mění nebo ruší závazky		100
1.	Zákonná a smluvní forma právních úkonů	100
1.1	Zákonná forma právních úkonů	101
1.2	Smluvní forma právních úkonů	101
1.3	Srovnání zákonné a smluvní formy právních úkonů	103
2.	Následky nedodržení formy právních úkonů	104
2.1	Absolutní a relativní neplatnost právních úkonů	104
2.2	Neplatnost jako následek porušení formy.	105
2.3	Relativní neplatnost jako následek porušení formy v obchodním právu	108
3.	Forma právních úkonů, kterými se závazky mění nebo ruší.	109
3.1	Neformálnost úkonů jako princip závazkového práva	110
3.2	Požadavky na formu dohod (úkonů), kterými se mění či ruší závazky, v občanském právu.	113
3.2.1	Ustanovení § 40 odst. 2 ObčZ	114
3.2.2	Stanoví ustanovení § 40 odst. 2 ObčZ zákonnou formu pro změnu a zánik závazků?	118
3.2.3	Zvláštní úprava formy jednotlivých dohod, které působí změny nebo zánik závazků.	121
3.2.4	Smluvní požadavky na formu úkonů, které mění nebo ruší závazky, v občanském právu	122
3.2.5	Následky nedodržení formy úkonů, které mění nebo ruší závazky.	123
3.3	Požadavky na formu dohod (úkonů), kterými se mění či ruší závazky, v obchodním právu	124
3.3.1	Předmět ustanovení § 272 odst. 2 ObchZ	124
3.3.2	Závaznost a význam ustanovení § 272 odst. 2 ObchZ	125
3.3.3	Forma úkonů neupravených ustanovením § 272 odst. 2 ObchZ.	127

3.3.4	Následky nedodržení formy úkonů, které mění nebo ruší závazky.	127
Kapitola VI. Dohoda stran jako důvod změny a zániku závazků podle návrhu občanského zákoníku . . .		
1.	Dohoda o změně závazku a novace v návrhu občanského zákoníku	128
2.	Narovnání v návrhu občanského zákoníku	131
3.	Dohoda o zrušení závazku, prominutí dluhu a započtení v návrhu občanského zákoníku.	132
4.	Forma úkonů, které mění nebo ruší závazky, v návrhu občanského zákoníku.	134
Závěr		136
Seznam použité literatury		140
Věcný rejstřík		143